

HERMAN OTTÓ MÚZEUM

Ásványtár

✉ H-3525 Miskolc, Kossuth L. u. 13. ☎ (46) 505-098 📠 (46) 555-397
📧 homin@t-online.hu 🌐 www.mineral.hermuz.hu

Beszámoló az „Ásványok vásárlása Rudolf Ďud’a szlovák mineralógus egykori gyűjteményéből” című pályázat megvalósításáról

Pályázati azonosító: 3509/01083

Rudolf Ďud’a szlovák mineralógus 1944-ben született Vaján (Vajany). A pozsonyi Comenius Egyetemen 1970-ben szerzett geológus diplomát. Doktori tanulmányait a Kassai Műszaki Egyetemen végezte, ahol 1992-ben szerzett PhD-fokozatot ásványtanból. 1990-ig Pozsonyban, a Dionýz Štúr Földtani Intézetben dolgozott, majd utána nyugállományba vonulásáig (2004) a kassai Kelet-Szlovákiai Múzeum Természettudományi Osztályának mineralógusa és egyben osztályvezetője volt. Rövid ideig a Kelet-Szlovákiai Múzeum igazgatói posztját is betöltötte.

2011-ben megrendült egészségi állapota miatt Rudolf Ďud’a felszámolta több ezer darabos ásványgyűjteményét. A teljes gyűjteményből mintegy 1000 tétel a Felvidék (a mai Szlovákia) területéről származik, melyet szerencsés módon Tóth László velencei ásványgyűjtő vásárolt meg. A Nemzeti Kulturális Alap támogatásával (melynek összege 400.000 Ft) – a 7000 Ft/tétel egységáron kínált anyagból – múzeumunk 58 tételt tudott megvásárolni. A példányok általában ún. kabinet méretűek, legnagyobb dimenziójuk 5 és 10 cm között mozog.

Rudolf Ďud’a ásványgyűjteménye az utóbbi évtizedek legjelentősebb ásványtani anyaga Szlovákia területéről. Jelentőségét a több évtizedes gyűjtőmunka mellett az adja, hogy szakemberként számos kutatásban részt vett és olyan darabokhoz (pl. fűrasminták) is hozzájuthatott, melyek közelébe amatőr ásványgyűjtőknek nem férhettek. Emellett az egyes darabok lelőhelye, a gyűjtő szakmai precizitásának köszönhetően, pontosan meg van adva. Gyűjteményében az utóbbi évtizedekben előkerült minden fontosabb szlovákiai ásványlelet képviselve van. Hozzáértése miatt – Rudolf Ďud’a az egyik legjelentősebb szlovák mineralógus – az ásványok meghatározása is teljesen megbízható.

A miskolci Herman Ottó Múzeum Ásványtára szlovák anyagának bővítése azért is aktuális, mert várhatóan 2013-ban nyílik meg az újonnan létrehozott Pannon-tenger Múzeumban a „Kárpátok ásványai” című állandó kiállítás. Ebben a kiállításban természetesen a felvidéki ásványok kiemelt helyen szerepelnek, hiszen számos komoly (egykori és mostani) bányahely található a területen.

A pályázati beszámoló elérhetősége az Interneten:
<http://www.hermuz.hu/hom/index.php/hu/palyazati-beszamolok>

Miskolc, 2013. szeptember 3.

Fehér Béla
osztályvezető

A megvásárolt ásványok listája

(a példányok részletesebb bemutatása a mellékelt leíró kartonokon található)

1. **Akantit** ■ Selmecbánya (Banská Štiavnica) ■ 1 db ■ 7,5 cm
2. **Alumohidrokalcit** ■ Lodomér (Ladomírov) ■ 1 db ■ 7,5 cm
3. **Alunogén** ■ Opálbánya (Dubník) ■ 1 db ■ 8 cm
4. **Andradit** ■ Dobsina (Dobšiná) ■ 2 db ■ 6 cm; 4,5 cm
5. **Antimon** ■ Bazin (Pezinok) ■ 1 db ■ 5 cm
6. **Antimonit** ■ Aranybánya (Zlatá Baňa) ■ 1 db ■ 5 cm
7. **Antimonit** ■ Bazin (Pezinok) ■ 1 db ■ 8 cm
8. **Apofillit** ■ Sátorosbánya (Štiarorská Bukovinka) ■ 2 db ■ 6 cm; 4,5 cm
9. **Barit (wolnyn)** ■ Betlér (Betliar) ■ 1 db ■ 6 cm
10. **Boulangerit** ■ Aranybánya (Zlatá Baňa) ■ 1 db ■ 4 cm
11. **Bournonit** ■ Aranybánya (Zlatá Baňa) ■ 1 db ■ 7,5 cm
12. **Cornwallit** ■ Iglófüred (Novoveská Huta) ■ 1 db ■ 4,5 cm
13. **Cornwallit** ■ Iglófüred (Novoveská Huta) ■ 2 db ■ 5,5 cm; 5 cm
14. **Dolomit** ■ Jolsva (Jelšava) ■ 2 db ■ 7,5 cm; 6 cm
15. **Dolomit** ■ Vehéc (Večec) ■ 1 db ■ 6,7 cm
16. **Drávit** ■ Magura ■ 2 db ■ 9 cm; 5 cm
17. **Eukroit** ■ Libetbánya (Ľubietová), Svätoduška ■ 1 db ■ 7 cm
18. **Evansit** ■ Alsósajó (Nižná Slaná) ■ 1 db ■ 4 cm
19. **Galenit** ■ Aranybánya (Zlatá Baňa) ■ 1 db ■ 5 cm
20. **Galenit** ■ Selmecbánya (Banská Štiavnica) ■ 1 db ■ 5,5 cm
21. **Goethit** ■ Gölnicbánya (Gelnica) ■ 1 db ■ 6 cm
22. **Halit** ■ Eperjes-Sóvár (Prešov-Solivar) ■ 3 db ■ 4 cm; 3,2 cm; 3 cm
23. **Hemimorfit** ■ Martonháza (Ochtiná) ■ 1 db ■ 7,5 cm
24. **Jamesonit** ■ Alsósajó (Nižná Slaná) ■ 1 db ■ 7,5 cm
25. **Kalcit** ■ Nagydaróc (Veľké Dravce) ■ 1 db ■ 9 cm
26. **Kalkantit** ■ Gömörrákos (Rákoš) ■ 2 db ■ 6 cm; 3,5 cm
27. **Kermezit** ■ Bazin (Pezinok) ■ 2 db ■ 5,5 cm; 3,5 cm
28. **Koninckit** ■ Kecege (Kociha) ■ 1 db ■ 4,5 cm
29. **Kvarc** ■ Ötösbánya (Rudňany) ■ 1 db ■ 6,5 cm
30. **Kvarc** ■ Selmecbánya (Banská Štiavnica), Sabov ■ 1 db ■ 10 cm
31. **Kvarc (achát)** ■ Kolbáska (Brezina) ■ 1 db ■ 6 cm
32. **Kvarc (jáspis)** ■ Iglófüred (Novoveská Huta) ■ 1 db ■ 9,5 cm
33. **Langit** ■ Libetbánya (Ľubietová), Podlipa ■ 2 db ■ 6,5 cm; 6 cm
34. **Libethenit** ■ Libetbánya (Ľubietová), Podlipa ■ 1 db ■ 6 cm
35. **Magnezohastingsit** ■ Pozsony (Bratislava) ■ 1 db ■ 5,3 cm
36. **Opál** ■ Felsőkemence (Vyšná Kamenica) ■ 2 db ■ 5,5 cm; 5,5 cm
37. **Pickeringit (kasparit)** ■ Opálbánya (Dubník) ■ 1 db ■ 7,5 cm
38. **Pikrofarmakolit** ■ Dobsina (Dobšiná) ■ 1 db ■ 5,5 cm
39. **Pirit** ■ Iglófüred (Novoveská Huta) ■ 1 db ■ 4,5 cm
40. **Piroluzit** ■ Szirk-Vashegy (Sirk-Železník) ■ 1 db ■ 6 cm
41. **Piromorfit** ■ Selmecbánya (Banská Štiavnica) ■ 1 db ■ 6 cm
42. **Poitevinit, kalkantit** ■ Pónikkohó (Ponická Huta), Farbište ■ 1 db ■ 4,7 cm
43. **Posnjakit** ■ Henclófalva (Henclová) ■ 1 db ■ 3 cm
44. **Pszeudomalachit** ■ Henclófalva (Henclová) ■ 1 db ■ 5 cm
45. **Rodonit** ■ Szomolnok (Smolník) ■ 1 db ■ 8 cm
46. **Römerit** ■ Kassa (Košice), Bankov ■ 1 db ■ 4,5 cm
47. **Shattuckit** ■ Libetbánya (Ľubietová), Svätoduška ■ 1 db ■ 5,5 cm

- 48. **Skinnerit** ■ Kassa (Košice), Bankov ■ 1 db ■ 3 cm
- 49. **Smithsonit** ■ Martonháza (Ochtiná) ■ 1 db ■ 4 cm
- 50. **Sörl** ■ Ötösbánya (Rudňany) ■ 1 db ■ 6 cm
- 51. **Szfalerit** ■ Aranybánya (Zlatá Baňa) ■ 1 db ■ 8 cm
- 52. **Szfalerit (klejofán)** ■ Selmecebánya (Banská Štiavnica) ■ 1 db ■ 5 cm
- 53. **Szkorodit** ■ Dobsina (Dobšiná) ■ 1 db ■ 4,5 cm
- 54. **Sztrasimirit** ■ Iglófüred (Novoveská Huta) ■ 1 db ■ 7,5 cm
- 55. **Termésréz** ■ Nandrás (Nandraž) ■ 1 db ■ 4,3 cm
- 56. **Tschermigit** ■ Opálbánya (Dubník) ■ 1 db ■ 6 cm
- 57. **Vashegyit** ■ Kecege (Kociha) ■ 2 db ■ 6 cm; 5 cm
- 58. **Zinkenit** ■ Dúbrava ■ 1 db ■ 5 cm